

Інформаційний бюлетень
про складені Національним агентством з питань запобігання корупції
протоколи про адміністративні правопорушення та внесені приписи щодо
ознак порушень вимог антикорупційного законодавства
протягом III кварталу 2023 року

На виконання підпункту 2 пункту 2 розділу II додатка 3 до Антикорупційної програми Міністерства внутрішніх справ на 2023-2025 роки, затвердженої наказом МВС від 28 лютого 2023 року № 136, Управлінням запобігання корупції МВС проведено аналіз інформації щодо складених Національним агентством з питань запобігання корупції (далі – НАЗК) протоколів про адміністративні правопорушення та внесених приписів щодо ознак порушень вимог антикорупційного законодавства протягом III кварталу 2023 року.

З метою уникнення можливих порушень вимог антикорупційного законодавства щодо працівників системи МВС наводимо приклади ситуацій, розміщених на офіційному вебсайті НАЗК.

Щодо запобігання та врегулюванням конфлікту інтересів

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 28 Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон) особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування та особи, які для цілей цього Закону прирівнюються до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, зобов'язані вживати заходів щодо недопущення виникнення реального, потенційного конфлікту інтересів. Проте існує ряд випадків, коли особа не знала або не вбачала в своїх діях конфлікту інтересів.

1. НАЗК направило до районного суду для розгляду по суті протокол за вчинення адміністративного правопорушення стосовно заступниці начальника Сколівської державної податкової інспекції ГУ ДПСУ. Під час проведення моніторингу та контролю виконання актів законодавства з питань запобігання та врегулювання конфлікту інтересів Національне агентство встановило, що податківця у серпні 2021 року преміювала сама себе.

2. Протокол за вчинення адміністративних правопорушень складено та направлено до суду стосовно прокурора Окружної прокуратури міста. НАЗК встановило, що службовець приймав в умовах реального конфлікту інтересів процесуальні рішення, а саме – підтримував державне обвинувачення у кримінальному провадженні щодо особи, з якою мав близькі (дружні) стосунки. Зазначений приватний інтерес впливав на неупередженість виконання прокурором своїх повноважень у кримінальному провадженні щодо підсудного.

3. НАЗК склало протокол стосовно судді районного суду за вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією.

НАЗК встановило, що на розгляд судді надійшли протоколи про вчинення адміністративних правопорушень, пов'язаних з корупцією селищним головою. Він на сесії ради голосував за виділення самому собі земельної ділянки.

Того ж дня сільський голова голосував ще й за виділення земельної ділянки судді, на розгляд якого в подальшому потрапила його справа, а також членам його родини. Загалом суддя разом з родичами безкоштовно отримали у власність земельні ділянки площею 10 гектарів.

Крім того, виявилось, що у підпорядкуванні селищного голови на посаді начальника одного із відділів тривалий час працює дружина зазначеного судді.

Суддя своїми діями всіляко затягував розгляд справи, що призвело до закінчення строків накладення адміністративного стягнення. Як наслідок, це унеможливило притягнення селищного голови до відповідальності та призвело до скасування рішення про виділення землі у разі, якби селищного голову визнали винним.

Національне агентство вважає, що під час розгляду справи суддя керувався не публічним інтересом, а бажанням віддячити селищному голові за сприяння у виділенні земельних ділянок, а також зберегти лояльне ставлення до дружини, яка перебуває у підпорядкуванні селищного голови.

Дії судді кваліфіковано за частиною 2 статті 172⁷ Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) – порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.

4. На основі складеного НАЗК протоколу суд підтвердив вчинення адміністративного правопорушення колишнім начальником відділу Управління Державної служби України з питань праці у Тернопільській області. Він взяв участь у прийнятті регіональною комісією з проведення перевірки знань інспекторів праці рішень, якими було затверджено результати перевірки рівня, зокрема, і його знань. Службовця визнано винним у вчиненні адміністративного правопорушення і накладено штраф у розмірі 3400 грн.

Апеляційний суд залишив без змін постанову суду першої інстанції у справі.

5. Суд, дослідивши складений НАЗК протокол і позиції сторін, визнав винним у вчиненні корупційних правопорушень керівника апарату районного суду Одеської області. В його підпорядкуванні перебували двоє близьких родичів: рідний брат, з яким він одноособово укладав цивільно-правові договори та підписував акти прийому послуг, а також дядько, який за його наказами отримував премії та позитивні висновки щодо оцінювання результатів роботи. Таким чином апеляційна інстанція підтвердила, що керівник апарату суду діяв в умовах реального конфлікту інтересів, за що має сплатити штраф у 3400 грн.

6. НАЗК направило до суду протокол стосовно колишньої старшої слідчої одного з управлінь поліції столиці за вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією, передбаченого статтею 172⁸ КУпАП. Вона незаконно розголошувала службову інформацію у власних інтересах. Встановлено, що слідча через один із сервісів обміну миттєвими повідомленнями передавала знайомому інформацію про паролі для безперешкодного переміщення через стаціонарні блокпости під час комендантської години у Києві та області.

Щодо фінансового контролю та моніторингу способу життя

1. Головне управління Національної поліції під процесуальним керівництвом Спеціалізованої прокуратури у сфері оборони Східного регіону повідомили про підозру начальнику одного з обласних територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки (ОТЦК та СП). Воєнком підозрюється у незаконному збагаченні. Вартість набутих ним активів перевищує законні доходи на понад 8,8 млн грн.

Підставою для повідомлення про підозру, у тому числі, стали матеріали моніторингу способу життя воєнкома, здійсненого Національним агентством з питань запобігання корупції (НАЗК).

Під час здійснення моніторингу способу життя встановлено, що батько воєнкома упродовж 2022 – 2023 років набув у власність рухоме та нерухоме майно на майже 8 млн грн:

- дві квартири в обласному центрі вартістю 1 776 000 грн та 698 950 грн;
- автомобіль VOLKSWAGEN PASSAT вартістю 359 700 грн;
- автомобіль FORD RANGER вартістю 780 000 грн;
- автомобіль AUDI A6 вартістю 1 875 000 грн;
- автомобіль VOLKSWAGEN ID.6 вартістю 1 300 000 грн.

Батько воєнкома також став засновником та кінцевим бенефіціарним власником фірми зі статутним капіталом у 1,1 млн грн, яка у липні 2023 року набула у власність частку торговельного комплексу вартістю 1,15 млн грн.

Крім того, минулого року дружина воєнкома отримала в подарунок від свого батька 65 тис. дол. США (еквівалент 2,6 млн грн).

Сам начальник ОТЦК та СП у 2021 році набув у власність кілька об'єктів нерухомого майна на 168,3 тис. грн: дві земельні ділянки та житловий будинок.

НАЗК спільно з другим відділом боротьби з організованими групами з ознаками корупції Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України встановило, що сукупний дохід воєнкома та його близьких осіб із

законних джерел є значно нижчим за вартість всіх набутих вищезазначених активів.

2. НАЗК під час проведення моніторингу способу життя виявило ознаки набуття необґрунтованих активів у начальника одного з районних ТЦК на понад 4,4 млн грн.

Встановлено, що декларант та його дружина впродовж 2020-2022 років придбали низку об'єктів нерухомого майна.

Воєнком пояснив, що нерухоме майно було набуто за рахунок заощаджень сім'ї за попередній період, заробітної плати членів родини, а також подарунка від матері у розмірі 42 тис. дол. США.

Однак, аналізуючи доходи декларанта та видатки родини за останні роки, НАЗК встановило, що начальник районного ТЦК не мав можливості придбати майно в законний спосіб. Різниця між вартістю нерухомості та офіційними доходами родини становить понад 4,4 млн грн.

Матеріали моніторингу способу життя щодо воєнка передано до Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (далі – САП) для вирішення питання щодо звернення до суду з позовом про визнання активів необґрунтованим та стягнення їх в дохід держави.

Нагадаємо, наприкінці серпня НАЗК за результатами моніторингу способу життя заступника начальника одеського воєнка виявило ознаки корупційного кримінального правопорушення, які свідчать про його незаконне збагачення на понад 14 млн грн.

3. НАЗК під час проведення моніторингу способу життя виявило ознаки необґрунтованості активів у голови однієї з сільських рад, а також у посадовця одного з місцевих сервісних центрів ГСЦ МВС.

Зокрема, посадовець сервісного центру та члени його сім'ї набули у 2020 році активів на понад 5 млн грн (придбали два автомобілі, здійснили пайові внески до житлово-будівельного кооперативу та збільшили на кінець року розмір наявних грошових активів).

Посадовець пояснив, що майно було придбане за кошти, зароблені ним і дружиною упродовж 2019 року. Проте отримана під час моніторингу способу життя інформація свідчить, що він та його родина не мали достатньо коштів із законних джерел на набуття зазначених активів.

НАЗК направило до САП матеріали щодо звернення до суду з позовом про визнання активів на близько 4,3 млн грн необґрунтованими та стягнення їх в дохід держави.

Національне агентство також виявило на 2,3 млн грн необґрунтованих активів у голови однієї з сільських рад Мукачівської територіальної громади.

У 2022 році його дружина придбала житловий будинок та земельну ділянку загальною вартістю близько 2,6 млн грн. Проте, у декларації за попередній рік голова не вказав залишків грошових активів. Загальний дохід його сім'ї із законних джерел за останні 24 роки не дозволяє заощадити суму, достатню для набуття коштів на придбання зазначеної нерухомості. Правом підтвердити законність походження коштів на придбання майна голова та його дружина не скористалися.

Матеріали для звернення до суду з позовом про визнання активів сільського голови на 2,3 млн грн необґрунтованими та стягнення їх в дохід держави НАЗК направило до САП.

4. НАЗК за результатами моніторингу способу життя виконувача обов'язків міського голови, виявило ознаки корупційного кримінального правопорушення, що свідчить про його незаконне збагачення на понад 9 млн грн.

Так, в серпні минулого року під час обшуку помешкання, яке чиновник орендував спільно зі своїм помічником, детективи Національного антикорупційного бюро України (далі – НАБУ) виявили та вилучили майже 600 тис. грн, 230 тис. дол. США та 650 євро. Обшук здійснювався у межах досудового розслідування у кримінальному провадженні, до якого ймовірно причетний секретар міськради.

Хоча чиновник у відповідь на запит Національного агентства заявив, що нічого не знає про вилучені кошти та квартиру, НАЗК у тому числі за матеріалами НАБУ встановило, що він таки користувався житлом разом зі своїм помічником, а вилучені кошти не відповідають доходам, отриманими ними в законний спосіб.

У виправленій декларації за 2020 рік посадовець вказав, що грошових активів не має, а відомості з Державного реєстру фізичних осіб – платників податків свідчать, що його доходи за 2021 та 2022 роки не дозволяли накопичити вилучену суму. Факт користування ним вказаною квартирою був підтверджений свідками та інформацією з камер відеоспостереження.

Помічник секретаря міськради, який також проживав в цій квартирі, повідомив, що вилучені під час обшуку кошти, належать йому та його батькам. Однак НАЗК з'ясувало, що ані він, ані його батьки таких коштів в законний спосіб отримати не могли.

5. НАЗК за результатами моніторингу способу життя депутата однієї з міських рад виявило ознаки корупційного кримінального правопорушення, які свідчать про його незаконне збагачення на суму майже 8,5 млн гривень.

Так, згідно з відомостями, зазначеними у його декларації за 2020 рік, він отримав цю суму у подарунок від матері. Однак НАЗК з'ясувало, що розмір її

доходів за останні 22 роки не дозволяв накопичити суму коштів для здійснення такого подарунку.

У відповідь на запит Національного агентства вона пояснила, що подарована сума залишилась у спадок від її покійного чоловіка (батька депутата), а джерелом походження коштів є доходи від його підприємницької діяльності. До своїх пояснень вона додала нотаріально завірену копію договору про дарування 300 000 доларів США (еквівалент 8 480 380 грн).

НАЗК отримало нотаріально завірену довідку, в якій зазначено, що єдиним спадкоємцем є дружина померлого, яка успадкувала об'єкти нерухомого майна свого чоловіка, однак відомості про успадкування грошових коштів відсутні. Крім того, у померлого виявилась заборгованість за єдиним внеском для ФОПів на суму 35,5 тисяч гривень.

Викладені факти дають привід для обґрунтованого сумніву стосовно можливості матері надати такий подарунок своєму синові.

НАЗК направило матеріали до Національного антикорупційного бюро України для вирішення питання щодо внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань за ознаками кримінального правопорушення та здійснення досудового слідства з метою притягнення депутата Київської міської ради до кримінальної відповідальності.